

Αντίθετος με το ευρωπαϊκό δίκαιο ο περιορισμός αδειών παροχής υπηρεσιών μίσθωσης οχημάτων με οδηγό στην αστική περιοχή της Βαρκελώνης

2023/06/09 08:00 στην κατηγορία MMM

Ο περιορισμός του αριθμού αδειών παροχής υπηρεσιών μίσθωσης οχημάτων με οδηγό στην αστική περιοχή της Βαρκελώνης αντιτίθεται στο δίκαιο της ΕΕ, σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αντιθέτως, η απαίτηση απόκτησης συμπληρωματικής άδειας, πέραν εκείνης που προβλέπεται σε εθνικό επίπεδο, μπορεί να είναι αναγκαία για την ορθή διαχείριση των μεταφορών, της κυκλοφορίας και του δημόσιου χώρου καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, η εταιρεία Prestige and Limousine S.L. (P&L) είναι κάτοχος αδειών εκμετάλλευσης μισθωμένων οχημάτων με οδηγό (ΜΟΟ) στη μητροπολιτική περιοχή της Βαρκελώνης (Ισπανία) (ΜΠΒ). Η P&L ζητεί, ενώπιον του ανώτερου δικαστηρίου της Καταλονίας (Ισπανία), την **ακύρωση της τοπικής ρύθμισης σχετικά με τις υπηρεσίες ΜΟΟ στο σύνολο της ΜΠΒ.**

Αφενός, η εν λόγω ρύθμιση υποχρεώνει τις επιχειρήσεις που διαθέτουν ήδη άδεια για την παροχή αστικών και υπεραστικών υπηρεσιών ΜΟΟ στην Ισπανία να λάβουν συμπληρωματική άδεια για την άσκηση της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών ΜΟΟ στη ΜΠΒ. Αφετέρου, η ρύθμιση αυτή **περιορίζει τον αριθμό των αδειών παροχής υπηρεσιών ΜΟΟ στο 1/30 των αδειών παροχής υπηρεσιών ταξί** που χορηγούνται για τη συγκεκριμένη αστική περιοχή.

Ενώπιον του ως άνω εθνικού δικαστηρίου εκκρεμούν πλείονες διαφορές με το ίδιο αντικείμενο. Ειδικότερα, 15 επιχειρήσεις που παρείχαν ήδη υπηρεσίες ΜΟΟ στη ΜΠΒ, μεταξύ των οποίων επιχειρήσεις που συνδέονται με διεθνείς διαδικτυακές πλατφόρμες, εκτιμούν ότι ο μοναδικός σκοπός της τοπικής ρύθμισης ήταν η παρεμπόδιση της δραστηριότητάς τους, με μοναδικό στόχο την προστασία των συμφερόντων του κλάδου των ταξί.

Το ανώτερο δικαστήριο Καταλονίας εκφράζει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα με το δίκαιο της Ένωσης τόσο του περιορισμού που επιβλήθηκε στον αριθμό αδειών παροχής υπηρεσιών ΜΟΟ όσο και του καθεστώτος «διπλής αδειοδότησης», στο οποίο

έχουν υπαχθεί οι εν λόγω υπηρεσίες στη ΜΠΒ, καθώς θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση του ανταγωνισμού μεταξύ των υπηρεσιών ΜΟΟ και των ταξί. Ως εκ τούτου, αποφάσισε να θέσει το ζήτημα αυτό στην κρίση του Δικαστηρίου.

Με την παρούσα του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει, πρώτον, ότι τα δύο μέτρα που προβλέπει η εθνική ρύθμιση **δεν φαίνεται να παρέχουν κρατικές ενισχύσεις στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ταξί**. Ειδικότερα, η επίμαχη τοπική ρύθμιση δεν φαίνεται να συνεπάγεται χρήση κρατικών πόρων, η οποία αποτελεί μία από τις σωρευτικές προϋποθέσεις που απαιτούνται ώστε ένα μέτρο να μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση.

Δεύτερον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι τόσο η απαίτηση ειδικής συμπληρωματικής άδειας όσο και ο περιορισμός του αριθμού των αδειών συνιστούν περιορισμούς της άσκησης του δικαιώματος εγκατάστασης, καθόσον, αφενός, **η απαίτηση ειδικής άδειας περιορίζει ουσιαστικά την πρόσβαση οποιουδήποτε νεοεισερχόμενου στην αγορά** και, αφετέρου, **ο περιορισμός του αριθμού των αδειών θέτει όριο στον αριθμό των παρόχων υπηρεσιών ΜΟΟ που είναι εγκατεστημένοι στη ΜΠΒ**.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο εξετάζει εάν οι εν λόγω περιορισμοί της ελευθερίας εγκατάστασης δικαιολογούνται από επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος και εάν είναι κατάλληλοι να διασφαλίσουν, κατά τρόπο συνεπή και συστηματικό, την υλοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού, χωρίς να βάνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού (αρχή της αναλογικότητας).

Μολονότι οι σκοποί της ορθής διαχείρισης των μεταφορών, της κυκλοφορίας και του δημόσιου χώρου σε μια αστική περιοχή, καθώς και ο σκοπός της προστασίας του περιβάλλοντος μπορούν να αποτελέσουν επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, αντιθέτως, ο σκοπός διασφάλισης της οικονομικής βιωσιμότητας των υπηρεσιών ταξί είναι λόγος αμιγώς οικονομικής φύσεως ο οποίος δεν μπορεί να αποτελέσει επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος.

Όσον αφορά στην αναλογικότητα των δύο επίμαχων μέτρων, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η απαίτηση προηγούμενης άδειας μπορεί να θεωρηθεί αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού της ορθής διαχείρισης των μεταφορών, της κυκλοφορίας και του δημόσιου χώρου, καθώς και του σκοπού της προστασίας του περιβάλλοντος.

Εντούτοις, η χορήγηση της ειδικής αυτής άδειας **πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις**, είναι εκ των προτέρων γνωστά, αποκλείουν κάθε αυθαιρεσία και δεν εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό μεελέγχους που έχουν ήδη διενεργηθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης εθνικής άδειας, αλλά ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες της ΜΠΒ.

Αντιθέτως, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ο περιορισμός των αδειών παροχής υπηρεσιών ΜΟΟ στο 1/30 των αδειών παροχής υπηρεσιών ταξί δεν φαίνεται κατάλληλος να διασφαλίσει την επίτευξη του σκοπού της ορθής διαχείρισης των μεταφορών, της κυκλοφορίας και του δημόσιου χώρου, καθώς και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, δεν ανατράπηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου τα προβληθέντα υπέρ των υπηρεσιών ΜΟΟ επιχειρήματα, τα οποία καταδεικνύουν ότι οι υπηρεσίες αυτές ευνοούν, στην πραγματικότητα, την υλοποίηση των ως άνω σκοπών (ιδίως τη μείωση της χρήσης ιδιωτικών οχημάτων· την επίτευξη του στόχου της αποτελεσματικής και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητας, μέσω της ψηφιοποίησής τους και της ευελιξίας κατά την παροχή υπηρεσιών, καθώς και την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών μέσω οχημάτων εναλλακτικών πηγών ενέργειας, η οποία ενθαρρύνεται από την κρατική ρύθμιση για τις υπηρεσίες ΜΟΟ).

Επίσης, δεν ανατράπηκαν τα επιχειρήματα σύμφωνα με τα οποία μπορούν να υιοθετηθούν λιγότερο επαχθή μέτρα για τον περιορισμό του ενδεχόμενου αντίκτυπου του στόλου των ΜΟΟ στις μεταφορές, την κυκλοφορία και τον δημόσιο χώρο εντός της ΜΠΒ (ήτοι μέτρα οργάνωσης των υπηρεσιών ΜΟΟ, περιορισμοί των υπηρεσιών ως προς ορισμένα χρονικά πλαίσια ή ακόμη ως προς την κυκλοφορία σε συγκεκριμένες περιοχές), καθώς και για την επίτευξη του σκοπού προστασίας του περιβάλλοντος (παραδείγματος χάριν, με την επιβολή ορίων στις εκπομπές των οχημάτων που κυκλοφορούν εντός της ΜΠΒ).